

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

Rolnictwo
energiją regionu łódzkiego

ul. Beskidzka 124
91-610 Łódź
☎ (+48) 42 632 70 21
Fax (+48) 42 632 70 31
www.izbarolnicza.lodz.pl
info@izbarolnicza.lodz.pl

IRWL/MRiRW / *B2* / 2023

Łódź, dnia 19 stycznia 2023 r.

Szanowny Pan
Henryk Kowalczyk
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Rolnictwa i Rozwoju
Wsi
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z pełnioną funkcją instytucji zarządzającej, w tym również w zakresie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, zwracam się o podjęcie czynności kontrolnych i objęcie szczególnym nadzorem naborów ogłaszanych przez Województwo Łódzkie – Zarząd Województwa Łódzkiego Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, w ramach działania 19. Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER dla poddziałania 19.1 Wsparcie przygotowawcze objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz konkursu na Wybór Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność w latach 2023-2027.

PODSTAWA PRAWNA:

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie przygotowawcze” objętego PROW na lata 2014-2020 (dalej jako „**rozporządzenie**”) określa szczególne warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty, a także szczególne warunki zwrotu pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie przygotowawcze”, w tym m.in. szczególne wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy oraz wnioski o płatność (§ 1 pkt 2 rozporządzenia).

Zgodnie z ogłoszeniem o drugim naborze o przyznanie pomocy w ramach poddziałania „Wsparcie przygotowawcze” objętego PROW na lata 2014-2020, stanowiącym załącznik do uchwały

nr 217/22 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 22 marca 2022 r. (dalej jako „ogłoszenie”), o pomoc może ubiegać się LGD, o której mowa w art. 1 pkt 2 lit. a ustawy RLKS, zgodnie z trybem określonym w rozporządzeniu RLKS (por. też § 3 ust. 1 rozporządzenia). W ogłoszeniu wskazano, że zgodnie z opracowaną przez ARiMR i zatwierdzoną przez MRiRW instrukcją wypełniania wniosku, możliwe jest aby na etapie składania wniosków o przyznanie pomocy, wnioskodawcą było także stowarzyszenie, którego proces rejestracji z różnych powodów niezależnych od tego podmiotu nie zakończył się.

Proces ten musi być zakończony przed przyznaniem pomocy.

LGD działa jako stowarzyszenie posiadające osobowość prawną (art. 4 ust. 1 ustawy RLKS).

Do tworzenia i działania LGD stosuje się przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (dalej jako „pr.stow.”).

W celu utworzenia stowarzyszenia osoby w liczbie co najmniej siedmiu, zamierzające założyć stowarzyszenie, uchwalają statut stowarzyszenia oraz wybierają komitet założycielski albo władze stowarzyszenia (art. 9 pr.stow.). Do utworzenia stowarzyszenia konieczne jest zatem odbycie zebrania założycielskiego, uchwalenie statutu, wybór komitetu założycielskiego albo władz stowarzyszenia, dokonanie wpisu stowarzyszenia do KRS (art. 16 pr.stow.).

Sąd rejestrowy wydaje postanowienie o wpisie stowarzyszenia do KRS po stwierdzeniu, że jego statut jest zgodny z przepisami prawa i założyciele spełniają wymagania określone ustawą (art. 16 ust. 1 pr.stow.).

W toku rejestracji stowarzyszenia sąd rejestrowy bada zatem **zgodność statutu z przepisami prawa, spełnienie wymagań ustawowych przez założycieli, prawidłowość przeprowadzenia zgromadzenia założycielskiego i poprawność wniosku o wpis do KRS.**

Należy podkreślić, że komitetowi założycielskiemu (czy zarządowi) nie przysługuje uprawnienie do wpisania dodatkowych treści do statutu po jego przyjęciu, bowiem jest on uprawniony jedynie do dokonania czynności mających na celu rejestrację związku (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 1983 r. w sprawie I PRN 28/83). Do zmian uprawnieni są jedynie założyciele stowarzyszenia.

Sąd rejestrowy bada, czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa (art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o krajowym rejestrze sądowym – dalej „UKRS”). Kontrola ta ma zatem charakter merytoryczny (E.

Hadrowicz, *Prawo o stowarzyszeniach. Komentarz*, Wyd. 2, Warszawa 2020). Sąd rejestrowy bada zatem, czy dane wskazane we wniosku o wpis do KRS w zakresie określonym w art. 35 pkt 1 i 2 (imię, nazwisko, PESEL, nazwa, REGON) oraz 38 pkt 1 lit. h (NIP) UKRS są prawdziwe (art. 23 ust. 1 UKRS). W pozostałym zaś zakresie sąd rejestrowy bada, czy zgłoszone dane są zgodne z rzeczywistym stanem, jeżeli ma w tym względzie uzasadnione wątpliwości (art. 23 ust. 2 zd. drugie UKRS). UKRS nie definiuje jednak pojęcia „uzasadnionych wątpliwości”, co skutkuje rozbieżną praktyką orzeczniczą.

I tak w postanowieniu z dn. 28 marca 1995 r. w sprawie I CRN 24/95, Sąd Najwyższy przyjął wąskie rozumienie kognicji sądu rejestrowego, ograniczając badanie jedynie do przedstawionych dokumentów rejestrowych pod względem formalnym oraz ich zgodności z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa. Szersze uprawnienia Sąd Najwyższy przyjął w uchwale z dnia

12 stycznia 2001 r. w sprawie III CZP 44/00, w której wskazał, że wpis do rejestru nie może być traktowany wyłącznie jako czynność techniczna, gdyż stanowi przesłankę materialnoprawną powstania osoby prawnej (por. też uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1991 r. w sprawie III CZP 13/91; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1998 r. w sprawie I CKN 227/97).

Reasumując, zgodnie z art. 23 UKRS sąd bada, czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa, prawdziwość wskazanych danych w zakresie określonym w art. 35 pkt 1 i 2 oraz art. 38 pkt 1 lit. h UKRS, a w pozostałym zakresie jedynie w przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości bada, czy zgłoszone dane są zgodne z rzeczywistym stanem (art. 23 ust. 2 UKRS).

Dokonując tego badania, sąd uwzględnia fakty znane z różnych źródeł, w tym wpisów do innych rejestrów, znane powszechnie, pochodzące od osób zainteresowanych, od administracji publicznej lub komorników sądowych, sądów (E. Hadrowicz, *Prawo o stowarzyszeniach. Komentarz*, Wyd. 2, Warszawa 2020). Sąd sprawdza również prawidłowość trybu podjęcia określonej uchwały, tj. czy organ (władza) stowarzyszenia podejmujący uchwałę był do tego uprawniony, czy zwołano jego posiedzenie z zachowaniem wymaganej procedury, czy w posiedzeniu uczestniczyły wszystkie uprawnione osoby, czy przy podjęciu uchwały zachowano *quorum* i czy podjęta została wymagana liczbą głosów oraz w trybie dla niej przewidzianym zgodnym ze statutem stowarzyszenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 1998 r. w sprawie I CKN 563/97). Sąd bada również, czy wniosek złożyły osoby uprawnione.

Pozytywny wynik tej oceny, który potwierdzony zostaje dokonaniem prawomocnego wpisu, potwierdza jednocześnie legalność utworzenia stowarzyszenia oraz zgodność z prawem złożonego statutu i innych dokumentów. Dopóki postanowienie to nie zostanie wzruszone, istnieje domniemanie zgodności z prawem rejestracji stowarzyszenia. Innymi słowy, sąd rejestrowy badał statuty stowarzyszeń w postępowaniu rejestrowym i uznał, że są one zgodne z prawem, a także zostały przyjęte w sposób zgodny z przepisami prawa i przedłożone przez osoby uprawnione do reprezentacji.

Stowarzyszenie uzyskuje osobowość prawną i może rozpocząć działalność po wpisie do KRS (art. 17 ust. 1 pr.stow.). Za czynności niezbędne do rozpoczęcia działalności przez stowarzyszenie dokonane na rzecz stowarzyszenia przed jego wpisem do KRS członkowie zarządu odpowiadają wobec osób trzecich solidarnie. Po wpisie do KRS za zobowiązania wynikające z tych czynności stowarzyszenie odpowiada tak jak za zaciągnięte przez siebie (art. 17 ust. 2 pr.stow.).

Podmiotowość prawa (istnienie) stowarzyszenia jest zatem ściśle związana z konstytutywnym charakterem wpisu do KRS (por. wyrok NSA z dnia 26 września 2002 r. w sprawie II SA 3836/01). Znowelizowane przepisy (art. 17 ust. 2 pr.stow.), przewidują jednak możliwość podjęcia działań przez osoby zakładające stowarzyszenie na jego rzecz i w jego imieniu jeszcze przed zarejestrowaniem w KRS, tj. gdy stowarzyszenie formalnie jeszcze nie istnieje. Wiąże się to z koniecznością dokonania czynności takich jak np. podpisanie umowy ramowej o współpracy, zapewnienie lokalu, złożenie deklaracji (E. Hadrowicz, *Prawo o stowarzyszeniach. Komentarz*, Wyd. 2, Warszawa 2020). Zmiana ta umożliwia zatem natychmiastowe rozpoczęcie działań niezbędnych do przyszłego prowadzenia działalności statutowej.

W ocenie opiniującego takimi czynnościami mogło być złożenie wniosku o wsparcie przygotowawcze, a nawet podpisanie umowy o przyznanie wsparcia (choć niedopuszczalne w II naborze). Przepis nie określa bowiem dopuszczalnego zakresu podejmowania czynności przez członków zarządu niezarejestrowanego stowarzyszenia. Wskazuje jedynie, że takie czynności mogą być co do zasady podejmowane i są „niezbędne do rozpoczęcia działalności” przez stowarzyszenie. Jedynym ograniczeniem (mechanizmem), który może ograniczać zakres podejmowanych czynności jest solidarna odpowiedzialność członków zarządu wobec osób trzecich.

Do wniosku o wsparcie przygotowawcze należało dołączyć dokumenty zgodnie z listą załączników określoną w sekcji III. INFORMACJA O ZAŁĄCZNIKACH wniosku (pkt. 2 Instrukcji wypełniania wniosku o przyznanie pomocy w ramach działania 19. Wsparcie dla rozwoju lokalnego

w ramach inicjatywy LEADER dla poddziałania 19.1 Wsparcie przygotowawcze objętego PROW na lata 2014-2020, wersja z 12.04.2022 r. – dalej jako „instrukcja”).

Zgodnie z sekcją III. decyzja o wpisie producenta do ewidencji producentów stanowi załącznik obowiązkowy. Przed złożeniem wniosku należy upewnić się, czy załączone zostały wszystkie wymagane dokumenty (zgodnie z sekcją III) – pkt. 7 lit. c instrukcji. Następnie wniosek wraz z wymaganymi załącznikami składa się w sposób określony w pkt. 8 instrukcji.

Zgodnie z § 11 ust. 2 rozporządzenia, jeżeli wniosek nie został złożony w terminie, nie jest możliwe przyznanie pomocy.

Następnie w sekcji I. IDENTYFIKACJA WNIOSKODAWCY (SEKCJA OBOWIĄZKOWA), pole 1. Numer identyfikacyjny Wnioskodawcy [POLE OBOWIĄZKOWE] wyjaśniono, że należy wpisać numer identyfikacji nadany przez ARiMR zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Dane identyfikacyjne Wnioskodawcy we wniosku powinny być zgodne

z danymi, jakie zostały podane we wniosku o wpis do ewidencji producentów (EP).

W ramach wyjaśnień do pola 2. (str. 5 Instrukcji), wskazano, że „z powodu długiego procesu rejestracji stowarzyszenia działając na podstawie ustawy o Prawo o stowarzyszeniach, jak i na podstawie ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności, możliwe jest aby na etapie składania wniosków o przyznanie pomocy, wnioskodawcą było także stowarzyszenie, którego proces rejestracji z różnych powodów niezależnych od tego podmiotu nie zakończył się jeszcze. Proces ten musi być jednak zakończony pomyślnie przed przyznaniem pomocy.”.

W wyjaśnieniach do pola 3. wskazano natomiast, że „należy podać nazwę, pod którą Wnioskodawca został zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). W przypadku, gdy proces rejestracji podmiotu nie został zakończony wówczas można wpisać nazwę Wnioskodawcy z uchwały o powołaniu organizacji. Nazwa Wnioskodawcy powinna być zgodna na wszystkich złożonych dokumentach.”.

PYTANIA:

- 1. Zgodnie z rozporządzeniem ministra rolnictwa i rozwoju wsi z dnia 3 czerwca 2015 w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie przygotowawcze” objętego PROW na lata 2014-2020 § 10 ust.1 pkt. 2) wniosek o przyznanie pomocy zawiera w szczególności: numer identyfikacyjny, o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów (...); ponadto w instrukcji wypełniania wniosku o przyznanie pomocy w ramach działania 19. Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (...) jako załączniki dotyczące Wnioskodawcy wskazano: pkt. 2 Decyzja o wpisie producenta do ewidencji producentów (załącznik obowiązkowy –oryginał lub kopia):**

 - czy w związku z takim zapisem LGD powinno posiadać / uzyskać numer identyfikacyjny producenta / wpis do ewidencji w momencie złożenia wniosku w naborze o wsparcie przygotowawcze?
 - czy decyzje o wpisie producenta do ewidencji producentów może otrzymać LGD niezarejestrowane w KRS?
 - czy dopuszcza się w naborze o wsparcie przygotowawcze, aby LGD złożyło wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy kopie wniosku o wpis do ewidencji producentów?
 - czy dopuszcza się w naborze o wsparcie przygotowawcze, aby LGD złożyła wraz z uzupełnieniami do wniosku o wsparcie przygotowawcze decyzje o wpisie producenta do ewidencji producentów, która została wydana przez ARiMR po zakończeniu trwania konkursu na wsparcie przygotowawcze?
 - czy SW powinien odmówić przyznania pomocy podmiotowi, który na etapie składania wniosku o wsparcie przygotowawcze nie posiadał wpisu do producenta do ewidencji producentów?

- 2. Zgodnie z rozporządzeniem ministra rolnictwa i rozwoju wsi z dnia 3 czerwca 2015 w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie przygotowawcze” objętego PROW na lata 2014-2020 § 12 W terminie miesiąca od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie pomocy, właściwy organ SW:**

 - 1. Wzywa wnioskodawcę do zawarcia umowy –(...)**

2. Informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy – (...)

- w związku z powyższym w jakim **maksymalnie** terminie SW wzywa lokalną grupę działania

do złożenia poprawek/uzupełnień do wniosku o wsparcie przygotowawcze

- w jakim maksymalnie terminie (uwzględniając wezwanie LGD do usunięcia braków/ oczywistych omyłek) SW powinien poinformować Wnioskodawcę o przyznaniu pomocy, licząc od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie pomocy na wsparcie przygotowawcze?

- ile razy SW może zawezwać lokalną grupę działania do usunięcia pomyłek/ uzupełnienia braków w ramach złożonego wniosku o wsparcie przygotowawcze?

3. Zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o przyznanie pomocy w ramach działania 19. Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (...) Sekcja I pole 9. Dane osób upoważnionych do reprezentowania Wnioskodawcy.

- w przypadku LGD, które nie zostały zarejestrowane w KRS, a składają wniosek o wsparcie przygotowawcze w ramach konkursu ogłoszonego przez SW, kogo należy wpisać jako osobę do reprezentacji Wnioskodawcy?

- jeśli na zebraniu założycielskim został wybrany Zarząd, czy działa on zgodnie z reprezentacją wskazaną w Statucie i dokumentach złożonych do KRS, pomimo iż LGD nie zostało wpisane do KRS? (np. jeśli do zaciągania zobowiązań wskazany jest Prezes i Skarbnik, to dokumenty podpisują tylko te dwie osoby, czy do momentu zarejestrowania LGD w KRS Zarząd traktowany jest jak Komitet Założycielski i dokumenty podpisują wszystkie osoby powołane do Zarządu?)

- kto w przypadku niezarejestrowanego LGD powinien podpisać złożony w ramach konkursu wniosek o wsparcie przygotowawcze?

- w przypadku odrzucenia wniosku przez sąd o wpis LGD do KRS po zakończeniu trwania naboru wniosku o wsparcie przygotowawcze, wniosek takiego LGD o przyznanie pomocy powinien zostać odrzucony/ pozostawiony bez rozpatrzenia przez SW?

4. Zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o przyznanie pomocy w ramach działania 19. Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (...) do wniosku należy dołączyć opis obszaru (potencjału) planowanego do objęcia LSR, w tym opis spójności tego obszaru (załącznik obowiązkowy).

W załączniku tym, w punkcie 2 Identyfikacja członków, należy wpisać w:

- kolumnie 1, w kolejnych wierszach, nazwę gminy – zgodnie z kolumną 15.3
- kolumnie 2, nazwę sektora (publiczny, społeczny, gospodarczy)
- kolumnie 3, w kolejnych wierszach, przyporządkowanych do danego sektora należy wpisać nazwę podmiotu albo imię i nazwisko podmiotu, który jest członkiem Wnioskodawcy

Dodatkowo do wniosku o wsparcie przygotowawcze należy dołączyć dokumenty potwierdzające członkostwo (**załącznik obowiązkowy**) wraz z dokumentami potwierdzającymi przedstawicielstwo danego sektora.

- czy w związku z powyższym zapisem osoby reprezentujące poszczególne sektory (publiczny, społeczny, gospodarczy) dla gmin objętych działaniem lokalnej grupy działania powinny być członkiem danej LGD najpóźniej w dniu złożenia wniosku o wsparcie przygotowawcze?
- czy SW powinien odmówić przyznania pomocy podmiotowi, który na etapie składania wniosku o wsparcie przygotowawcze nie posiadał reprezentatywności sektorów (publicznego, społecznego, gospodarczego) dla gmin, które LGD objęło swoim działaniem?
- czy dopuszcza się, aby niezarejestrowany podmiot, oczekujący na wpis do KRS, rozszerzył swój skład osobowy (dokooptował członków)?

Z poważaniem

PREZES ZARZĄDU
Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

mgr Bronisław Węglewski